

Dimdikdə uçdu çəpərlər
quşlar təzə yuva salıb.
Yurdunda perik düşənlər
səhrada bir oba salıb.

Mən sənə köhnə qonşunam,
qonşum, təzə oban hanı?
Tüstüsündən tanımadım,
tüstülənən soban hanı?

Gedib sən hara çıxmısan? -
daha qonaq gələmmirəm.
İtib həyətdən darvaza
daha döyüb girəmmirəm.

Başqalaşib çörək dadı,
ocaq həmin ocaq deyil.
Məni sıxan o qucaqdı,
amma həmin qoçaq deyil.

Dəyişdirib illər səni
içindəki həsrətinlə.
Boz yer bozardıb sinəni
bu qaçqınlıq qismətinlə.

Qollarım tale yoludu,
düş yola aparım səni.
Bizi ordan bura atan
dərdlərdən qurtarım səni.

VİTRİNDƏKİ PALTARLAR

alıcısını gözləyən vitrindəki paltarlar
utanar yaman,
utanar zaman-zaman
kirayənin bədənə
geyinilib soyunulmaqdan

vitrindəki paltarların
"apar məni, apar məni" deyən,
yalvaran baxışları
uzanar..., uzanar qapıyaçan

vitrindəki paltarlar
bir anlıq xoş baxışlara aldanar

vitrindəki paltarlar
umud asılqanından asılar
gecədən səhərdək

vitrindəki paltarlar
xəyallarında
bir isti bədənə sığınıb gözər
yaz gecələrində,
şəhərin tənha küçələrində.

SÜKUTLU GECƏ

Göy üzü aram-aram
ulduzları qoparır.
Qolun boynuna salıb
bulud ayı aparır.

Yuxumu itirmişəm
bu darıxan gecədə.
Əlin qoynuna qoyub
mürğü vurur küçə də.

Bu sükutlu gecədə
o sevdinin mahnını
sənin tək oxudum
əylilib ürəyimə.

ÖZ-ÖZÜNƏ ALİŞAN DƏRD

Dəyirmanda dən üyüdən,
dərdimi üyüdərsənmi?
Qalmışam mən qəm əlində,
qəmimi kürüyərsənmi?

Yollar azıb xəzəl altıda,
bilmirəm yolum haraya,
ələc qalıb xəyallara
gəlib saçımı daraya.

Öz-özünə alışan dərd
içimdə təndir qalayır,
yeyir məni için-için
sıxıb bağrımı talayır.

Əllərimə əl uzadan,
əlimdən barmaq tökülür,
sinəni sinəmə sıx,
kükürəyən köksüm sökülür.

Dəyirmanda dən üyüdən,
dərdimi üyüdərsənmi?
Qalmışam mən qəm əlində
qəmimi kürüyərsənmi?

NARAHATLIQ

İsti küləklər əsir
bu soyuq bədənimə,
Ay da baxıb gizlənir
bu oyuy bədənimə.

Günəşdən qorunuram
titrədir kölgə məni,
şəhərdə darıxıram
qorxudur bölgə məni.

Ləpəsi gəl-gəl deyən
dənizdə üzəmmirəm,
həftəni növbə ilə
ay boyu düzəmmirəm.

İllər yarımçıq qalır
ay-aya çata bilmir,
vaxtsız gələn axşamda
qəriblər yata bilmir.

AĞ BULUD

Düşüb bu yolun ağına,
baş alıb, çıxıb gedəsən.
İzin də arxanca baxa,
yox olub birdən itəsən.

Gedəsən tamam uzağa,
əlinə bir əl dəyməyə.
Baxasan güldən savayı,
gözünə bir göz dəyməyə.

Nə qulaqda köhnə səda,
nə ürəkdə köhnə xəta,
nə də ki gözündə əda?
özündən itib gedəsən.

Ağ bulud ağlaya səni,
tək günəş dağılaya səni.
Gecənə Ay boylana,
göy dəniz saxlaya səni.

Ləpələr silə izini,
yuyasan özün-özünü.
Düşüb dənizin bətninə
bir təzə insan doğasan.

FƏRHAD ƏSGƏROV (RAMİZOĞLU)
*Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin, Azərbaycan Jurnalistlər
Birliyinin, Rusiya Jurnalistlər İttifaqının üzvü*

BU MƏNTƏQƏDƏN O MƏNTƏQƏYƏ

(hekayə)

Qışın ortaları idi. Bələdiyyələrə seçkilər təzə başa çatmışdı. İnsanların bir qisminin üzü gü-lürdü, digər qisminin çöhrəsindən narahatlıq yağırı. Yaxın adamının yenidən daha beş il bələdiyyə sədri kürsüsündə oturaraq özünə, ailəsinə və yaxın qohum-əqrabasına "gün ağlayacağı" fikri ilə xoşhallananların sayı çöhrələrindən narahatlıq yağanların sayından xeyli az olsa da, əhval-ruhiyyələri əksinə, yüksək idi. Zarafat deyil, neçə müddətdir ki, fərli-başlı yatmayaraq, yorulmaq, dincəlmək bilmədən çalışıblar. Öz adamını "önə keçirmək" üçün nə qədər enerji sərf ediblər, istədikləri şəxsə səs verməkdən ötrü neçə-neçə adamı - bəzilərinə boş vədlərlə, bəzilərinə isə işdən çıxarmaq qorxusu ilə ələ alıblar. Həçansa o dünyada, yəni məşhər ayağında inkirminkirin suallarına nə cavab verəcəklərini və nə cür cəza alacaqlarını fikirlərinə belə gətirmədən (axı, bunlar mücərrəd duyğulardır) seçki marafonunda nə qədər haqsızlıqlara, saxtakarlığa əl atıblar. Bütün bunlar, hələlik bu dünyada da olsa əvəzsiz qala bilərmə? Onların bu "canfəşanlıqı" hər halda mükafatlandırılmalıdır, ya yox!?

Əhalinin digər hissəsi isə yenidən növbəti beş il ərzində də yığılıb qalmış əvvəlki və daimi problemlərinin, iş, dolanışqı dərclərinin növbəti beş ildə də davam edəcəyi fikri ilə barışaraq san-

ki yasa batmışdı. Açıqı, belələrini heç qınamaq da olmur. Nə edə bilərdilər ki!.. Dədə-babadan belə görüblər, belə tərbiyə olunublar. Onların fikrincə, "nəhəng" bir adamı yuxarıda oturmaya-nın, deputat, yaxud nazir qohumu olmayanın aqibəti işsizlik, hüquqsuzluq və sairə digər bəlalər olmalıdır. Vəssalam!

Hava nə qədər əlverişsiz olsa da Sərdar hər gün müəyyən müddət təmiz havada gəzmək şə-kərini poza bilməzdi. Odur ki, həmişəki kimi, bu axşam da saat beş radələrində yaxınlıqdakı park-da gəzişirdi. Sərdar kimi yaşlı insanlar, bekarçı-lıqdan bezən pensiyaçılar, işləri-gücləri olmayan nisbətən cavan adamlar asfalt döşənmiş dar cığır-larda gəzişir, elə onun kimi vaxtlarını "öldürür-dülər". Bu baxımdan qəsəbədəki park indiki dövrün ən vacib guşəsidir. Vaxtilə belə istirahət yerlərini mədəniyyət və istirahət parkı adlandı-rardılar. İnsanlar zavodlarda, fabrikalarda və xalq təsərrüfatının digər sahələrində çalışdıqdan son-ra belə ictimai yerlərdə bir neçə saat gəzişər, din-cələr, yüksək əhval-ruhiyyə ilə evlərinə gəder və səhəri gün iş yerlərində yüksək məhsuldar-lıqla işləyirdilər. Hazırda insanlar burada dərdlə-rini unutmaq üçün gəzirler. Yəni, indi bu park bekarçılıqdan darıxanların, işsizlərin, gününə ax-şam etmək istəyənlərin toplantı yerinə çevrilib.

Qəsəbədə az sayda insanlardan - beş-üç idarə müdirindən, bir-iki məktəbdə, uşaq bağçasında və mağazalarda çalışanlardan başqa əksər əhali dörd-sərinə bir parkda unutmazgana çıxır.

Sərdarın başı keçmiş əyyamın xoş xatirələrinə elə qarışmışdı ki, bir nəfər qolundan yapışib onu özünə tərəf çəkəndə diksindi. Təbii ki, bir anda başında cövlan edən xatirələr burulğanından aralandı. Çevrilib baxanda nəzərləri çoxdan bəri görmədiyi köhnə tanışının xoş siması ilə rastlaşdı. Vaxtilə onunla zavodda bir yerdə işləyirdi. Sərdar tornaçı idi, o isə çilingər. Zavod bağlandıqdan sonra onlar işsiz qaldı. İki-üç il də ötəndən sonra pensiya yaşları çatdı. Həmin vaxtdan bəri onunla ilk dəfəydi ki, rastlaşırdı. Tanışı Sərdarı görüb çox sevindi.

-Kişi, səndən nə əcəb buralardasan? - deyə, köhnə vaxtlarda olduğu kimi, yenə də ona zara-fatla müraciət etdi. - İndiyəcən səni bu parkda görməmişəm. Görəsən, gün hayandan çıxıb?

-Hanı, heç havada günəş görünür ki, mən də haradan çıxdığımı müəyyən edim? - deyə, Kamil zarafata zarafatla cavab verdi. - Hava da bizim ki-mi üz-gözünü yaman turşudub. - Sonra da ciddi görkəm alaraq Sərdara özü barədə məlumat verdi. - Bir-iki gündür ki, mütəmadi olaraq bu parka gəlirəm. Pensiyaya çıxandan bəri elə həmişə evdə oturdum. Özümü çox pis hiss etdiyimdən poliklinikaya getdim. Həkim mənə şəkər xəstəsi diaqnozu qoydu. Məsləhət bildi ki, açıq havada çox olum. Odur ki, innən belə gərək gündə bir-iki saat təmiz havada gəzim.

Tanışı ilə rastlaşmağı sanki Sərdara yeni enerji verdi. Təsevvür edin: tək, öz problemlərinə baş-başa, fikirli surətdə addımlamaq hara, köhnə tanışı ilə ikilikdə söhbət edərək, keçən günləri xatırlaya-xatırlaya gəzmək hara. Bütün axşamı birgə gəzdilər, köhnə əyyamları xatırladılar, necə deyirlər, aranı dağa, dağı arana daşıdılar. Axırda söhbət öz-özünə gəlib yenəcə başa çatmış seçki məsələsinin üstündə dayandı.

-Səsimizi də verdik, xeyirli olsun, - deyə Kamil sözə başladı. - ancaq bu dəfə qaydalar bir qədər dəyişilmişdi, deyəsən...

-Necə yeni dəyişilmişdi? - Sərdar təəccüblən-

di. - Dəyişiklik edildiyini nədən bildin?

-Mənim səs verdiyim məntəqəyə çox az adam gəlirdi. Buna görə də mənə iki dəst bülleten verib bildirdilər ki, onları qutuya salmalıyam.

Sərdarı maraq бүürtdüyündən Kamilin hansı namizədə səs verdiyini soruşdu. Məlum oldu ki, namizədlərin heç birini tanımır, üzvlərini də görməyib. Həm də gileyləndi ki, heç olmasa əvvəllər namizədlərin adamları seçkiqabağı gəlib qəsəbədə az da olsa bir abadlıq işi görürdilər. Özləri də həyətdə əhali ilə söhbət edərdilər. Biz də onları görürdik. Bu dəfə isə namizədlər görünmədi.

Sərdar başa düşdü ki, köhnə iş yoldaşına, heç özü də bilmədən istədikləri namizədə, özü də bir neçə dəfə səs verdiriblər.

Sərdar Kamili başa saldı ki, qəm çəkməsin və təəccüblənməsin. Artıq neçə illərdir ki, rayonu-muzda əhalinin bələdiyyə seçkilərinə fəaliyyəti azalıb. Bundan istifadə edən rayon rəhbərliyi öz istədiyi adamı "seçdirmək" üçün müxtəlif yollara əl atıb. Adı bir misal: bacım qızı məktəblərin birində müəllim işləyir. O dedi ki, seçki günü direktor müəllimlərin hamısını məktəbə çağırırdı. Həmin gün müəllimləri avtobusa mindirib seçki məntəqəsinə aparıblar. Müəllimlər orada səs verdikdən sonra yenidən avtobuslarla rayonun başqa seçki məntəqələrinə aparılıblar və orada da səs veriblər. Beləliklə, seçki günü müəllimlərin hər biri beş yerdə səs vermişdir. Həmçinin müxtəlif idarələrin işçilərinin məxsusi olaraq ayrılmış avtobuslarla bir məntəqədən digər məntəqəyə aparıldığının şahidi olmuşam. Prosesdəki belə əngəllərin ucbatından son neçə dəfədir ki, heç seçkilərə qatılmıram. Bəzi dələduzlar haçan öz bəd əməllərindən əl çəkər, onda mən də, necə deyirlər, kamal-ədəblə seçkilərə qatılar, tanıdığım namizədə səs verərim.

Bir qədər də gəzəndən sonra Sərdarla Kamil sağollaşib ayrıldılar və vədələşdilər ki, hər gün bu parkda bir qədər gəzsinlər və söhbət etsinlər.

Sərdar fikirli-fikirli evə gəldi. Yeməyini yedi və yatağına uzandı. Elə fikirləşə-fikirləşə də onu yuxu apardı...